

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Охорона праці в матеріалознавстві»

Ступінь освіти	Бакалавр
Спеціальності	132
Тривалість викладання	2 семестр
Заняття:	4 години на тиждень
Лекції	2 години на тиждень
Практичні	2 година на тиждень
Мова викладання	українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»: <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=5958>

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти

Онлайн-консультації: Microsoft Teams – група «Охорона праці в матеріалознавстві»

https://teams.microsoft.com/l/team/19%3aKD2M6ChLaL8nmuOaomlYagZbg_Tqn-uHxP2G4CDMWXw1%40thread.tacv2/conversations?groupId=efd8623d-6e25-40b1-8b69-c80fc6b552e3&tenantId=6cbb82a7-8f8b-4e21-8922-e8dd1f03e636

Інформація про викладача:

	Радчук Дмитро Ігорович доцент кафедри охорони праці та цивільної безпеки, кандидат технічних наук за спеціальністю 05.26.01. Охорона праці, доцент
	Персональна сторінка https://aop.nmu.org.ua/ua/t/radchuk/
	E-mail: radchuk.d.i@nmu.one

1. Анотація до курсу

Дисципліна спрямована на вивчення загальних концепцій забезпечення ефективного управління охороною праці з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу.

В курсі подано інформацію про побудову системи управління охороною праці. Представлено структура та вимоги законодавства з охорони праці з урахуванням спеціальності матеріалознавство.

Курс надає змогу здобувачам вищої освіти отримати знання щодо заходів безпеки при виконанні робіт від небезпечних та шкідливих факторів виробничого середовища. Особливу увагу приділяється електробезпеці працівників при виконанні робіт, заходів та засобів з її реалізації.

Розглянуті питання протипожежної безпеки, подано засоби заходи захисту працівників у разі аварійних ситуацій.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни

Надання знань для здійснення ефективного управління охороною праці та поліпшення умов праці шляхом опанування бакалаврами теоретичних знань та практичних навичок, які необхідні для прийняття обґрунтованих рішень, спрямованих на захист працюючих від дії шкідливих та небезпечних чинників виробничого середовища.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

Завдання курсу

- надати теоретичні знання щодо законодавчих та правових основ охорони праці в галузі машинобудування, основних принципів управління й контролю за станом виробничого середовища та гарантування безпечних умов праці в галузі;
- ознайомити з основними функціями та завданнями системи управління охороною праці на машинобудівних підприємствах;
- навчити застосовувати сучасні методи дослідження і аналіз ризиків на робочих місцях та виробничих об'єктах.
- навчити здійснювати обґрунтування і розробку безпечних технологій в галузі машинобудування;
- ознайомити студентів з методами контролю небезпек на робочих місцях;
- опрацювати і навчити запроваджувати відповідні засоби та заходи із запобігання небезпекам.

3. Дисциплінарні результати навчання

- виявляти, формулювати і вирішувати матеріалознавчі завдання відповідно до спеціальності;
- розуміти важливість нетехнічних (суспільство, здоров'я і безпека, охорона навколишнього середовища, економіка, промисловість) обмежень;
- визначати екологічно небезпечні та шкідливі фактори професійної діяльності шляхом попереднього аналізу та корегувати зміст діяльності з метою попередження негативного впливу на навколишнє середовище

4. Структура курсу

ЛЕКЦІЇ
1 Вступ. Загальні питання охорони праці
2 Правові та організаційні основи охорони праці
3 Державне управління охороною праці, державний нагляд і громадський контроль за охороною праці
4 Організація охорони праці на підприємстві
5 Профілактика травматизму та професійних захворювань
6 Моніторинг умов праці в галузі
7 Безпека технічних систем та обладнання
8 Електробезпека
9 Основи пожежної профілактики на виробничих об'єктах
10 Психологічна надійність людини та її роль у забезпеченні безпеки

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ
1. Дослідження освітленості у виробничому приміщенні
2. Нормативно-правова база з ОП. Вивчення закону України про охорону праці
3. Нормалізація параметрів мікроклімату у виробничих приміщеннях
4. Вивчення ручних вогнегасників
5. Порядок надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах

5. Система оцінювання та вимоги

5.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90...100	відмінно
74...89	добре
60...73	задовільно
0...59	незадовільно

5.2. Здобувач вищої освіти може отримати **підсумкову оцінку** з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

5.3. Форми оцінювання:

Здобувачі вищої освіти можуть отримати підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Максимальне оцінювання:

Теоретична частина	Практична частина	Разом
100 балів	100 балів	Середньозважена, максимально 100 балів

Теоретична частина оцінюється за результатами здачі поточного контролю письмового експрес-опитування за темами.

Практична частина оцінюється шляхом захисту індивідуального завдання за темою практичних робіт в кінці курсу або за результатами поточного контролю виконання індивідуальних завдань.

У разі незадовільної оцінки студент складає письмову підсумкову роботу за усіма темами курсу.

5.4. **Критерії оцінювання підсумкової роботи.** Загальні критерії досягнення результатів навчання для 6-го кваліфікаційного рівня за НРК. Несвоєчасно виконані та не захищені індивідуальні завдання та контрольні роботи враховуються такими, що не здані.

5.5. **Критерії оцінювання практичної роботи.** Загальні критерії досягнення результатів навчання для 6-го кваліфікаційного рівня за НРК. Несвоєчасно виконані та не захищені індивідуальні завдання та контрольні роботи враховуються такими, що не здані

6. Політика курсу

6.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх

джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням "Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка"

https://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D1%81%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC%D1%83%20%D0%B7%D0%B0%D0%BF%D0%BE%D0%B1%D1%96%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D1%82%D0%B0%20%D0%B2%D0%B8%D1%8F%D0%B2%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D0%B3%D1%96%D0%B0%D1%82%D1%83.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

6.2. Комунікаційна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту. Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Офіс365, перегляд новин на Телеграм-каналі. Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

6.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

6.4. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту. Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи. Здобувачу вищої освіти, чий стан здоров'я є незадовільним і може вплинути на здоров'я інших здобувачів вищої освіти, буде пропонуватися залишити заняття (така відсутність вважатиметься пропуском з причини хвороби). Практичні заняття не проводяться повторно, ці оцінки неможливо отримати під час консультації. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватися дистанційно - в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

6.5 Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7. Рекомендовані джерела інформації

1. Голінько В.І. Цивільна безпека. Методичні рекомендації та завдання до контрольної роботи для бакалаврів усіх спеціальностей: метод. вказів. Д.: НТУ «Дніпровська політехніка», 2018. - 15 с.

2. Методичні вказівки до самостійної роботи «Вивчення законів України «Про охорону праці» і «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності» з дисципліни «Охорона праці в матеріалознавстві» (для студентів спеціальності 132 «Матеріалознавство») /Упоряд.: Д.І. Радчук, А.А. Литовченко, С.І. Чеберячко, Ю.І. Чеберячко – Д.: Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», 2023. – 30 с.

3. Методичні вказівки до самостійної роботи «Нормалізація параметрів мікроклімату у виробничих приміщеннях» з дисципліни «Охорона праці в матеріалознавстві» для студентів спеціальності 132 «Матеріалознавство»/Уклад.: Д.І. Радчук, А.А. Литовченко., С.І. Чеберячко, Ю.І. Чеберячко – Д.: Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», 2023. – 27 с.

4. Методичні вказівки до самостійної роботи «Надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах» з дисципліни «Охорона праці в матеріалознавстві» для студентів спеціальності 132 «Матеріалознавство»/Уклад.: Д.І. Радчук, А.А. Литовченко. – Д.: Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», 2023. – 39 с.

5. Методичні вказівки до самостійної роботи «Вивчення засобів первинного пожежогасіння» з дисципліни «Охорона праці в матеріалознавстві» для студентів спеціальності 132 «Матеріалознавство»/Уклад.: Д.І. Радчук, А.А. Литовченко. – Д.: Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», 2023. – 13 с.

6. Методичні вказівки до самостійної роботи «Нормування освітленості на робочих місцях» з дисципліни «Охорона праці в матеріалознавстві» для студентів спеціальності 132 «Матеріалознавство»/Уклад.: Д.І. Радчук, А.А. Литовченко. – Д.: Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», 2023. – 17 с.

7. Голінько В.І., Безщасний О.В., Чеберячко С.І., Чеберячко Ю.І., Яворська О.О., Наумов Н.Н. Методичні вказівки до виконання до виконання практичної роботи «Порядок розслідування нещасних випадків на виробництві» для студентів усіх спеціальностей: метод. вказів. Дніпро: НТУ «ДП», 2020. 30 с.

8. Пожарова О. В. Охорона праці : навчальний посібник / О. В. Пожарова. - Одеса, 2022. - 86 с. Режим доступу: <https://doi.org/10.32837/11300.18442>.

9. Основи охорони праці та безпеки життєдіяльності : навч. посіб. / МОН Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад. Н. В. Баличева. – Умань : Візаві, 2023. – 273 с.

10. Голінько В.І. Контроль умов праці. Навчальний посібник. – Д.: НТУ «Дніпровська політехніка», 2018. – 153 с.

11. Голінько В.І., Чеберячко С.І., Дерюгін О.В. Ергономічний аналіз умов праці. Навчальний посібник. - Дніпро: Середняк Т.К., 2018. – 200 с.

12. Охорона праці та цивільний захист: підручник / О. Г. Левченко, О. І. Полукаров, В. В. Зацарний, Ю. О. Полукаров, О. В. Землянська; за ред. О. Г. Левченко. – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 420 с.

13 Охорона праці : навч. посіб. з практикумом / І. П. Пістун, Л. А. Катренко, Ю. В. Кіт. – Київ: Університетська книга, 2020. – 540 с.

14. Кіт Л.Я. Основи рятування і збереження життя людини, яка перебуває у невідкладному стані / Л. Я. Кіт, Н. В. Наливайко. – Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2020. – 132 с.

15. Основи професійної безпеки та здоров'я людини: підручник / В. В. Березуцький [та ін.]; під ред. проф. В. В. Березуцького. – Харків: НТУ "ХПІ", 2018. – 553 с.

16. Безпека людини у сучасних умовах: Монографія / В.В. Березуцький, Н.Л. Березуцька, А.О. Богодист та ін.; За заг. ред. проф. В.В. Березуцького - Харків: ФОП Мезіна В.В., 2018. - 208 с

Інформаційні ресурси

- 1 <http://www.dsp.gov.ua> - Офіційний сайт Держпраці України.
- 2 <http://www.mon.gov.ua> - Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України.
- 3 <http://www.dsns.gov.ua> - Офіційний сайт Державної служби з надзвичайних ситуацій.
- 4 <http://www.fssu.gov.ua> - Офіційний сайт Фонду соціального страхування України.
- 5 <http://www.rada.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
- 6 <http://www.nau.ua> - Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».